

ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО ВІДОБРАЖЕННЯ У СИСТЕМІ ОБЛІКУ

Прокопович А. – ст. 4 курсу, гр. Фвн-42

Науковий керівник – к.е.н, доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально - науковий інститут економіки THEU

Прибуток є головним показником, що відображає ефективність діяльності підприємства, надає інформацію для прийняття управлінських рішень та дозволяє прогнозувати результати. У системі обліку інформація про доходи підприємства є надзвичайно цінною, швидкоплинною та багатогранною.

Аналіз проблеми обчислення прибутку та відображення його в обліку і звітності почнемо з визначення самої суті цієї економічної категорії, адже про прибуток економісти та підприємці заговорили досить давно, а саме з часу виникнення товарного обміну (торгівлі як виду економічної діяльності). Придбання товарів з метою їх перепродажу об'єктивно передбачає отримання певної суми прибутку [1]. Про це говорить відома формула кругообігу торгового капіталу, наведена К. Марксом у «Капіталі»: $G - T - G'$, де $G' = G + \Delta G$. Саме отримання приросту грошової маси (ΔG) і є метою торговельного підприємництва в ринкових умовах.

В економічній теорії існує декілька видів прибутку: валовий, чистий, економічний, бухгалтерський, нормальний тощо. Валовий прибуток може розглядатись як на рівні суспільства, так і на рівні підприємства. На рівні суспільства валовий прибуток виражений в узагальнюючому кількісному вимірі що дорівнює загальній сумі прибутку, отриманого підприємствами різних сфер і галузей економіки. Із суми валового прибутку підприємства сплачують державні податки, відсотки за взяті кредити, рентні платежі, штрафи та ін. Після цих виплат у підприємств залишається чистий прибуток. [2, ст. 60]

Курс України на інтеграцію у світовий економічний простір зумовлює необхідність зближення вітчизняних стандартів обліку з міжнародними. Концепція збереження капіталу за Міжнародними стандартами фінансової звітності передбачає поділ доходів на такі, що впливають на фінансовий результат, і такі, які не чинитимуть цього впливу. Усі доходи підприємства, що впливають на розмір власного капіталу, об'єднує поняття «сукупний дохід». Із набранням чинності Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 це поняття введено і в облікову практику нашої країни [4].

Поняття прибутку має багато значень, але основне з них – збільшення (приріст) власного

капіталу в результаті господарської діяльності. Але це визначення може по-різному сприйматися підприємцями, економістами, юристами, бухгалтерами, іншими спеціалістами, трудовим колективом підприємства і просто громадянською. Бухгалтери віддають перевагу використанню терміна «чистий прибуток», тому що він відносно точно визначається як різниця між обліковими доходами і витратами. Якщо ж витрати перевищують доходи, то говорять про «чистий збиток». Для правильного визначення прибутку важливе значення має правильне визнання та вирахування доходів і витрат підприємства. Саме дотримання цієї простої на перший погляд вимоги і зумовлює безліч дискусій, критики та нарікань на невідповідність відображеного в обліку і звітності прибутку реальним фінансовим результатам діяльності підприємства та його фінансового стану [1].

Складання фінансової звітності українських підприємств вимагає великої майстерності. Втім, наявні форми фінансової звітності та нормативно-правові документи, а також роз'яснення щодо їх складання дещо спрощують роботу бухгалтера.

Як відомо, саме прибуток є основним джерелом розвитку підприємства, підвищення конкурентоспроможності, зростання його доходів і доходів власників. Для досягнення цієї мети необхідно вирішити безліч завдань, пов'язаних з формуванням фінансових ресурсів і визначенням напрямів їх використання, з вибором раціональних форм і методів фінансування організацій, визначенням оптимальної структури і вартості їх капіталу, з необхідністю планування фінансових результатів діяльності підприємств, відображення інформації про доходи у системі обліку підприємства [3].

Отже, подальші дослідження проблеми правильного визначення прибутку, зближення вітчизняних стандартів обліку з міжнародними, відображення інформації про доходи і витрати у системі обліку підприємства, яка постійно розвивається і поліпшується у зв'язку з удосконаленням комп'ютерної техніки, методології й організації бухгалтерського обліку як основного джерела про доходи підприємства, ще впродовж багатьох років викликатимуть жвавий інтерес у вчених-економістів.

Література

1. О.П. Атамас. Прибуток: економічна суть, проблеми визначення та облікового відображення академічний огляд. 2014. № 1
2. Тарасенко, І. О. Фінанси підприємств : підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. : КНУТД, 2015. – 360 с.
3. О. О. Непочатенко, Н.Ю. Мельничук. Фінанси підприємств. Видавництво «Центр учової літератури» Київ – 2013.
4. В.О.Ганусич. Поняття сукупного доходу підприємства та його відображення у фінансовій звітності. Науковий вісник Ужгородського університету 2014. Серія Економіка. Випуск 3.